

บทที่ 4

การเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เนื้อหาในบทนี้จะแสดงถึงการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงทั้งสิ้น 4 อำเภอ 7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ 1) อำเภอสันป่าตอง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าว 2) อำเภอหางดง คือ เทศบาลตำบลบ้านปง เทศบาลตำบลน้ำแพร่พัฒนา เทศบาลตำบลสันผักหวาน 3) อำเภอแม่อำเภอมะรุม คือ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย และ 4) อำเภอสันกำแพง คือ เทศบาลตำบลออนใต้ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การเตรียมความพร้อมด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน

จากการศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ได้สาระสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ด้านธุรกิจชุมชนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ เทศบาลตำบลสันผักหวาน ได้จัดทำ “โครงการวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตอล” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตอล”

2) หลักการและเหตุผล

การเปิดประชาคมเศรษฐกิจและสังคมอาเซียน(AEC) ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ซึ่งประชาคมอาเซียนจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงขนาดและเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจเป็นทั้งผลดีต่อภาคธุรกิจและประชาชนบางส่วน หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อภาคธุรกิจและประชาชนอีกส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ขาดความพร้อมวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตอลเป็นกลุ่มที่ทำการผลิตตุ๊กตาปั้นดินเผาสำหรับตกแต่งบ้าน โดยใช้ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมล้านนา ที่

ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้ซื้อยุคใหม่ ที่ฉลาดซื้อ ฉลาดเลือกได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ในเรื่องของการออกแบบ การเลือกสรรวัตถุดิบ กระบวนการผลิต ราคา จำนวนที่สั่งซื้อ และการส่งมอบสินค้าอย่างมีอาชีพ นอกจากนี้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาล ยังตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อเฉพาะกลุ่ม เช่น โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ผู้อยู่อาศัยใน คอมโดมิเนียม ที่อาจต้องการของตกแต่งบ้านและสวนขนาดเล็ก ซึ่งผู้ประกอบการต้องการปรับ ดีไซน์ให้ตรงใจลูกค้า ดังนั้นธุรกิจชุมชนจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้ สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้และพัฒนาลิขสิทธิ์ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าทั้งใน ประเทศและในประเทศกลุ่มอาเซียนและเพิ่มช่องทางการตลาดเพื่อที่จะขยายตลาดให้เข้าสู่ประเทศ ในประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคง

3) วัตถุประสงค์

- (1) ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพที่จำเป็นสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ และเรียนรู้ช่องทางการตลาดของประชาคมอาเซียน
- (2) เพื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาลรับรู้และ เข้าใจ เตรียมความพร้อมในการเข้าถึงตลาดประชาคมอาเซียน

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) จัดฝึกอบรมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่า ตาล ในการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบ เพื่อให้ได้สินค้า/ผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาด ทั้ง ในประเทศและต่างประเทศและสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดอาเซียนได้อย่างยั่งยืน
- (2) ส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาดทั้งในประเทศและตลาดอาเซียน เพื่อกระจายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาล
- (3) สร้างความเข้าใจและร่วมมือในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้า

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาลมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าและ สามารถก้าวสู่ตลาดในประชาคมอาเซียนได้มากยิ่งขึ้น
- (2) ทำให้กลุ่มเข้าถึงช่องทางการตลาด ผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

4.1.2 ด้านกลุ่มเกษตรกรชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อหลวง ได้จัดทำ “โครงการการผลิตปุ๋ยจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการการผลิตปุ๋ยจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร”

2) หลักการและเหตุผล

ด้วยตำบลน้ำบ่อหลวงเป็นตำบลที่มีราษฎรประกอบอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ ๘๒ ขอรายราษฎรทั้งตำบล เกษตรกรส่วนใหญ่จะเผาทำลายเศษของเหลือจากภาคการเกษตรโดยเปล่าประโยชน์ ส่งผลกระทบต่อมลภาวะทางอากาศ ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพขาดความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งในการทำการเกษตรแต่ละครั้งต้องใช้ปุ๋ยเคมีเป็นจำนวนมาก

3) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อใช้ของเหลือในภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (2) เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์
- (3) เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางอากาศจากการเผาของเหลือทางการเกษตร ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) จัดฝึกอบรมและทำปุ๋ยหมักใช้ และผลผลิตปุ๋ยหมักที่ได้ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ กิโลกรัม
- (2) นำไปใช้ในพื้นที่เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) เกษตรกรมีความรู้ในการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาทำปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิต และการดำเนินงาน

4.1.3 ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อมของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ เทศบาลตำบลออนใต้ ได้จัดทำ “โครงการศูนย์สุขภาพหนึ่งเดียวตำบลออนใต้ร่วมกับแรงงานเพื่อนบ้าน” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการศูนย์สุขภาพหนึ่งเดียวตำบลออนใต้ร่วมกับแรงงานเพื่อนบ้าน”

2) หลักการและเหตุผล

ตำบลออนใต้ เป็นตำบลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น ฟาร์มโคนม ไร่ยาสูบ ทำนา ทำสวน ฯลฯ ซึ่งในงานเหล่านี้ได้อาศัยแรงงานเพื่อนบ้านในการช่วยทำงาน เพราะว่าการช่วยทำงานของตำบลออนใต้ ส่วนใหญ่ออกไปทำงานนอกบ้าน แรงงานที่เข้ามาทำงานในตำบลออนใต้ มี 2 ประเภท ได้แก่ 1) อยู่ประจำ เช่น ฟาร์มโคนม พักอาศัยในฟาร์มโคนม รับเหมาก่อสร้าง นายจ้างเข้าบ้านให้พักอาศัย 2) อยู่ชั่วคราว มาทำงานเป็นฤดูกาลของการเก็บเกี่ยว เช่น ไร่ยาสูบ อยู่นานประมาณ 3 เดือนต่อครั้ง ใน 1 ปี จะมาทำงานประมาณ 2 ครั้ง พบว่าประชากรของแรงงานเพื่อนบ้านที่มาทำงานแบบชั่วคราวในตำบลออนใต้ ประมาณ 300 คน ต่อปี และอยู่ทำงานประจำจำนวน 65 คนต่อปี

3) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อรับมือต่อโรคระบาดที่มาจากแรงงานเพื่อนบ้าน
- (2) เพื่อสร้างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มาจากแรงงาน

เพื่อนบ้าน

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) จัดการข้อมูลให้ความรู้/จัดหาแกนนำสุขภาพแรงงานเพื่อนบ้าน
- (2) จัดทำแผนงานโครงการแบบมีส่วนร่วม จัดเวทีประสานความคิด

เนรมิตชุมชน เชิญภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนภายในและภายนอก เช่น OKRD / สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/อาสาสมัครสาธารณสุข/กำนันผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ประกอบการ/เทศบาลตำบล/สหกรณ์โคนม/พนักงานสื่อสารภาษา และอื่นๆ มาร่วมระดมความคิด

- (3) อสม. 7 ร. ออนใต้ เป็นพี่เลี้ยงสอนแกนนำสุขภาพแรงงานเพื่อนบ้าน

ให้เป็น อสม. ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จัดทำสนทนากลุ่มรายครอบครัวของแรงงานเพื่อนบ้าน

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) เกิดระบบสุขภาพชุมชนที่สามารถดูแลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี

เป้าหมายร่วมกัน “อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความปลอดภัย ไร้กังวลซึ่งกันและกัน” เป็นศูนย์สุขภาพหนึ่งเดียวตำบลออนใต้

4.1.4 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อหลวง คือ “โครงการยกระดับผลผลิต และเพิ่มคุณภาพทางการเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อาเซียน” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการยกระดับผลผลิต และเพิ่มคุณภาพทางการเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อาเซียน”

2) หลักการและเหตุผล

การผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในตำบลน้ำบ่อหลวง เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม มีผลต่อสุขภาพอนามัย สุขภาพของผู้ผลิต และสุขภาพของผู้บริโภค เป็นเหตุของการเกิดการเจ็บป่วย เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกที่ช่วยให้เกษตรกรลดความเสี่ยงจากการใช้สารเคมี ในการป้องกัน กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ประกอบกับตลาดสินค้าการเกษตรปัจจุบันผู้บริโภคกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นส่วนใหญ่มีความต้องการบริโภคสินค้าทางการเกษตรที่ปลอดสารพิษ ทำให้ตลาดสินค้าเกษตรในอาเซียนมุ่งเน้นการผลิตที่สนองตอบต่อความต้องการของผู้บริโภค แต่เนื่องจากเกษตรกรตำบลน้ำบ่อหลวง ยังคงยึดกระบวนการผลิตสินค้าทางการเกษตรโดยพึ่งสารเคมี ทำให้โอกาสทางการแข่งขันในตลาดอาเซียนมีน้อยลง ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสสร้างทางเลือกและโอกาสลดรายจ่ายในครัวเรือน รวมทั้งเพื่อลดการใช้สารเคมีซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อหลวงจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

3) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่มาตรฐาน
- (2) เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีของเกษตรกรตำบลน้ำบ่อหลวง

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรต้นแบบ
- (2) ให้ความรู้ในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของชุมชน
- (3) ตรวจสอบแปลงเกษตรเกษตรกรต้นแบบปีแรก ปีที่ 2 และปีที่ 3
- (4) จัดหาช่องทางการตลาดในชุมชนและบรรจุภัณฑ์ของสินค้า

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจการปลูกพืชเกษตร

อินทรีย์มากขึ้น

(2) ต้นทุนการผลิตลดลง

(3) เกษตรกรมีทางเลือกในการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

(4) เกษตรกรมีสุขภาพดีขึ้นและมีปริมาณสารเคมีในร่างกายลดลง

4.1.5 ด้านองค์กรเด็กและเยาวชนของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ เทศบาลตำบลน้ำแพร่พัฒนา คือ “โครงการการพัฒนาทักษะเยาวชนอาเซียน” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการการพัฒนาทักษะเยาวชนอาเซียน”

2) หลักการและเหตุผล

ตามกฎบัตรอาเซียน ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ปี พ.ศ.๒๕๕๘ นี้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของประชาคมอาเซียนกว่า ๖๐๐ ล้านคน โดยจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม มีการติดต่อประสานงานระหว่างประเทศ มีการให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ มีการถ่ายทอดวิทยาการ เทคโนโลยีและการศึกษา รวมไปถึงการถ่ายทอดโยกย้ายด้านแรงงาน อีกทั้งเรื่องอื่นๆ ในหลายมิติที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จากฐานข้อมูลประชากรในตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ที่อยู่ร่วมกัน ทั้งไทย เมียนมาร์ ลาว กัมพูชาและรวมถึงชาติพันธุ์ทางยุโรปหรืออเมริกา แต่ที่มีจำนวนมากที่สุดคือชาติพันธุ์เมียนมาร์ โดยมีทั้งในภาคส่วนของแรงงานและผู้อาศัยและมีช่วงอายุตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงวัยกลางคน ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของคนในตำบลน้ำแพร่เป็นอย่างมาก

ดังนั้น เทศบาลตำบลน้ำแพร่พัฒนาจึงได้จัดทำโครงการ “อาเซียนสัมพันธ์” ประจำปีงบประมาณ 2559 ขึ้น เพื่อเป็นการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของเพื่อนบ้านให้แก่เด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่และเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ เข้าใจและปรับตัวอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านในกลุ่มของประชาคมอาเซียนได้

3) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจทั้งในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของเพื่อนบ้านในกลุ่มของประชาคมอาเซียนให้แก่เด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่

(2) เพื่อให้เด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่ได้เรียนรู้ เข้าใจ และปรับตัวอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านในกลุ่มของประชาคมอาเซียนได้

(3) เพื่อสร้างความมั่นใจและความมุ่งมั่นให้แก่เด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่เพื่อเป็นผู้นำในการปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลง ในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

(1) กิจกรรมภาษาสัมพันธ

(2) กิจกรรมวัฒนธรรมสัมพันธ

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(1) เกิดการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่ เกิดกระบวนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างชาติพันธุ์โดยใช้ศักยภาพในชุมชนเป็นตัวตั้ง

(2) เกิดการสร้างเครือข่าย สร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงการปรับตัวอยู่ร่วมกันกับคน ภาษาและวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านของเด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่

(3) เกิดผู้นำในการปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนในตำบลน้ำแพร่กับเพื่อนบ้านในกลุ่มของประชาคมอาเซียน

(4) เกิดกิจกรรมต้นแบบในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เช่น เด็กไทยและเด็กพม่ามีกิจกรรมร่วมกันโดยใช้วัฒนธรรม 2 ชาติมารวมกัน ตัวอย่างเช่น การติกลองสะบัดชัย และการฟ้อนกิ่งกะหล่ำ เพื่อปรับตัวเข้ากับคน ภาษาและวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านในกลุ่มของประชาคมอาเซียนประเทศอื่นๆ

4.1.6 ด้านองค์กรผู้สูงอายุและผู้พิการของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยทราย ได้จัดทำ “โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุนิมิตสุข อยู่กับอาเซียนอย่างมีความสุข” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุนิมิตสุข อยู่กับอาเซียนอย่างมีความสุข”

2) หลักการและเหตุผล

“ประชาคมอาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

(Association of South East Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาด้านอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และปราศจากภัยคุกคามด้านการทหาร และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)

คือบริบททางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันสูง อันส่งผลให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวเองเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจโลก ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชาชน ผู้สูงอายุอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้สูงอายุ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนามนุษย์ (Human Development) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building and ASEAN Identity) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

ในบริบทดังที่กล่าว ผู้สูงอายุสุขตำบลห้วยทราย ได้มีการดำเนินกิจกรรม ในเรื่องของการอนุรักษ์วัฒนธรรม การประกอบอาชีพจากการรวมกลุ่ม การส่งเสริมและการดูแลสุขภาพ ผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการต่างๆภายในโรงเรียนผู้สูงอายุมาโดยตลอด และนั่นก็ได้หมายความว่าผู้สูงอายุในตำบลห้วยทราย เริ่มได้รับรู้หรือรับทราบความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่หรือสวัสดิการต่างๆของเพื่อนบ้านในอาเซียน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย จึงได้เสนอโครงการนี้มาเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้สูงอายุผู้สูงอายุตำบลห้วยทราย ได้ทำกิจกรรมเพื่อที่จะได้เรียนรู้วัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาติสมาชิกอาเซียนเพื่อเป็นความรู้ให้ผู้สูงอายุได้ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงรวมไปถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนสู่สมาชิกอาเซียนด้วยกัน ในการพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีความสุข

3) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อส่งเสริมสุขภาพของสูงอายุให้มีสุขภาพแข็งแรงและมีความสุขในสังคมอาเซียน

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

(1) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมการฟ้อนรำออกกำลังกายแบบล้านนา/แบบประเทศอาเซียน

(2) กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมการรับประทานอาหารเช้าแบบล้านนา/แบบประเทศอาเซียน

(3) กิจกรรมการรวมกลุ่มอาชีพผลิตสินค้าจำหน่าย

(4) กิจกรรมเยี่ยมเยือนผู้ป่วย

(5) กิจกรรมสวดมนต์ปฏิบัติธรรมแบบประเพณีล้านนา/แบบไทย

(6) กิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมสุขภาพให้มีสุขภาพแข็งแรงและมีความสุขในสังคมอาเซียนทำให้เกิดกิจกรรมเรียนรู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ต่างๆของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อพร้อมรับการ พัฒนาดตนเอง ที่จะนำไปสู่การพึ่งตนเอง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข

4.1.7 ด้านองค์กรการศึกษาของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านโป่ง ได้จัดทำ “โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา”

2) หลักการและเหตุผล

สภาพปัญหาโดยทั่วไปของตำบลบ้านโป่ง มีด้าน โครงสร้างพื้นฐานการให้บริการสาธารณะ ถนน น้ำ ไฟฟ้า และสาธารณภัย เป็นต้น ทางเทศบาลตำบลบ้านโป่ง โดยการบริหารงานของคณะบริหารเทศบาลตำบลบ้านโป่งให้ความสำคัญในการปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านเศรษฐกิจ และสังคม เทศบาลตำบลบ้านโป่ง ก็มีสภาพปัญหาเหมือนกับชุมชนเมือง กล่าวคือประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั้งในพื้นที่และในเมือง มีแรงงานต่างชาติดำเนินการประกอบกิจการในพื้นที่ ด้านการศึกษาผู้ปกครองยังมีความนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในเมืองและนอกตำบล แต่ด้านเด็กเล็ก ส่วนใหญ่ผู้ปกครองยังไว้ว่างใจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาไม่ใช่เพียงแค่สถานรับเลี้ยงเด็กที่让孩子来เล่น กิน นอน แล้วกลับบ้าน หรือเป็นที่ฝากเลี้ยงป้อนข้าว อาบน้ำ แค่นั้น แต่เป็นสถานศึกษาที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เสริมพัฒนาการให้สมวัยทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีการพัฒนาจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนพัฒนาการเด็กให้สมวัยและมีความพร้อมตามศักยภาพ

ดังนั้นเทศบาลตำบลบ้านโป่งจึงเลือกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คีรีเขตเป็นต้นแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบอาเซียน เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคีรีเขต เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการแก้ไขปัญห และพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่ประสบผลสำเร็จ ด้วยพื้นฐานกระบวนการวิจัย

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2552 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศิริเขตมีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ครูที่ประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนาศักยภาพ แนวคิดในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีความรู้ความสามารถในการเป็นครูผู้นำด้านวิชาการด้านสภาพแวดล้อมได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศิริเขต โดยการบริหารงานของท่านนายกเทศมนตรีตำบลบ้านปง มีความพร้อมและมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดในทุกด้าน ทั้งด้านจำนวนนักเรียน บุคลากร และสภาพแวดล้อม ดังนั้น จึงได้รับการพิจารณาให้ดำเนินการพัฒนาให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา เพื่อเป็นตัวอย่างและขยายผลสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านปง และองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

3) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบ้านปง
- (2) ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบ้านปงสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) ศึกษาเอกสารหลักสูตร/ตำรา/งานวิจัย
- (2) อบรมเชิงปฏิบัติการ
- (3) ศึกษาดูงาน โรงเรียนอนุบาลชันชานันท์ และโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
- (4) ถอดบทเรียน

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบ้านปงได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านอาเซียนศึกษา
- (2) มีแหล่งเรียนรู้ต้นแบบอาเซียนศึกษา

4.1.8 ด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจชุมชนทั้งหมด 1 โครงการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าว ได้จัดทำ “โครงการไทเงินในโลกดิจิทัล” มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อโครงการ

“โครงการไทเงินในโลกดิจิทัล”

2) หลักการและเหตุผล

สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ การติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีก่อให้เกิดผลกระทบต่องาน ประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศในโลก โดยคนได้ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมได้นำเอาวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามาใช้อันประกอบไปด้วย วัฒนธรรมการบริโภค การแต่งกาย ภาษา การเจรจาติดต่อสื่อสารซึ่งมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของคน โดยทำให้วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นได้เลือนหาย

จากการที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้การก่อตั้งนี้จะต้องยึดหลักสำคัญคือ ประชาคม การเมืองและความมั่นคงของอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียนแต่จากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมที่ผ่านมา มีผลกระทบกับประเทศไทยค่อนข้างมาก

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าวมีจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เขตรับผิดชอบมีจำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งหลุมหมู่ที่ 5 บ้านท่าวังพร้าวหมู่ที่ 6 บ้านสันควงคำหมู่ที่ 7 บ้านต้นแห่น้อย ซึ่งบ้านต้นแห่น้อยเป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านเป็นชาวไทยจีนหรือที่นักวิชาการใช้ว่าชาวไทยจีนเชื่อกันว่าชาวบ้านต้นแห่น้อยอพยพมาจากเชียงตุงซึ่งเป็นเมืองของชาวไทยจีนต่อมามีการขยายหมู่บ้านเนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นมากยังอีกฟากของลำน้ำขานยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้ได้เป็นอย่างดีตลอดจนคงความเป็นเอกลักษณ์ของตนมีอารยธรรมที่งดงามทั้งด้านภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมมีวิถีการดำเนินชีวิตตลอดจนสถาปัตยกรรมที่แตกต่างหมู่บ้านต้นแห่น้อยได้รับรางวัลหมู่บ้านอนุรักษ์สถาปัตยกรรมดีเด่นจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายส่วนมากนักท่องเที่ยวจะเป็นนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจด้านศิลปวัฒนธรรมเท่านั้นยังขาดการประชาสัมพันธ์ขาดการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างถูกต้องขาดการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร ปัจจุบันหมู่บ้านต้นแห่น้อยมีลักษณะที่เหมือนกับชุมชนชนบทอื่นๆ ที่ถูกปิดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม โดยถูกกำหนดจากนโยบายของภาครัฐทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตแต่ทั้งนี้เนื่องจากสังคมปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการสื่อสาร การคมนาคม การศึกษา เศรษฐกิจ ฯลฯ จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าวตระหนักถึงอนาคตอันใกล้นี้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจะส่งผลต่อวิถีชีวิตของชาวบ้านต้นแห่น้อย โดยเฉพาะวัฒนธรรมของชุมชนไทยจีน

โดยที่ชาวไทเงินมีต้นกำเนิดอยู่ ณ เมืองเชียงตุงประเทศสหภาพพม่า และได้สืบเชื้อสายต่อ ๆ กันและได้อพยพเคลื่อนย้ายไปอาศัยอยู่ในประเทศต่าง ๆ ของอาเซียน ได้แก่ ไทย ลาว พม่า เป็นอาทิ ทำให้ชาวไทเงินที่อพยพไปอาศัยอยู่ในประเทศ ลาว และไทย มีวัฒนธรรม ประเพณี ที่เหมือนและคล้ายคลึงกับชาวไทเงินในประเทศสหภาพพม่าแต่อย่างไรก็ตามหากเปรียบเทียบ วัฒนธรรมของชุมชนไทเงินในตำบลท่าวังพร้าวกับไทเงินในประเทศสหภาพพม่าพบว่ายังมีความอ่อนด้อย

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าวได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทเงินให้ดำรงคงอยู่ตลอดไปตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชนไทเงินในประชาคมอาเซียนอันจะนำมาซึ่งการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประเพณีตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนไทเงินโดยนำเอาอัตลักษณ์ของชุมชนไทเงินมาเป็นจุดขาย จึงเห็นสมควรพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถ สืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทเงินของชุมชนท่าวังพร้าวในประชาคมอาเซียน

3) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อรวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทเงินของชุมชนท่าวังพร้าวและจัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ
- (2) เพื่อสืบทอดความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมไทเงินให้แก่เยาวชนและคนทั่วไป
- (3) เพื่อสืบสานสัมพันธ์ไมตรีและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทเงินในจังหวัดเชียงใหม่กับชุมชนไทเงินในอาเซียน
- (4) เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมไทเงินบ้านต้นแต่น้อยสู่อาเซียน
- (5) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เกิดความรักความหวงแหน วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน

4) ลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินงาน

- (1) จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติ
- (2) จัดประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
- (3) มีการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากท้องถิ่นหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- (4) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโดยวิธีประชุมร่วมกับชุมชนกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้อง

5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ชุมชนทำวังพร้าวได้เพิ่มขีดความสามารถในการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทเขิน
- (2) มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทเขินของชุมชนทำวังพร้าวกับไทเขินในประชาคมอาเซียน
- (3) เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างชุมชนไทเขินบ้านต้นแห่น้อยและชุมชนไทเขินในประชาคมอาเซียน

